

Agendapunt commissie: 5

Steller	Telefoonnummer	Email
P. Roest	413	pro@valkenswaard.nl
Agendapunt	Kenmerk	Datum raadsvergadering
	11raad00783	26 januari 2012
Onderwerp		

Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte 2012-2016.

aan de gemeenteraad

A. Samenvatting

De visie op het toekomstig onderhoud van de openbare ruimte is verwoord in het "Beleidsplan Onderhoud Openbare Ruimte" (BOOR), zoals dat door u eind 2009 is vastgesteld. In vervolg hierop is het uitwerkingsplan "Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte" (KOOR) opgesteld.

Uitvoering van het onderhoud zoals omschreven in dit KOOR leidt tot een gemiddeld kwaliteitsniveau B met een bijpassend jaarlijks kostenbedrag van afgerond 6.1 miljoen voor het onderhoud van de openbare ruimte.

Uitvoering van het onderhoud conform de bepalingen van het Coalitieprogramma en de Toekomstvisie zou leiden tot een dusdanige stijging van de onderhoudskosten dat wij dit in deze bezuinigingsperiode niet haalbaar achten. Dit betekent automatisch dat wij onze ambities op dit moment ook bij moeten stellen.

In aansluiting hierop verzoeken wij uw raad dan ook het huidige zogenaamde "gemiddeld B" (conform de huidige menukaart zoals opgenomen in de bijlage van het KOOR) als gewenst kwaliteitsniveau voor de uitvoering van het dagelijks onderhoud voor de komende vier jaar vast te stellen, zodat wij ook definitief invulling kunnen geven aan uw bezuinigingsopdracht uit de Meerjarenkeuzenota 2010.

B. Voorgesteld besluit

A. Het Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte 2012-2016 vaststellen;

B. Gemiddeld B (conform de huidige menukaart) vaststellen als gewenst kwaliteitsniveau voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte voor de komende vier jaar.

C. Aanleiding

In uw vergadering van 16-12-2009 heeft u het "Beleidsplan Onderhoud Openbare Ruimte" (BOOR) vastgesteld. In dit plan is de visie op het toekomstig onderhoud van de openbare ruimte op hoofdlijnen beschreven. Ter concretisering van deze hoofdlijnen hebben wij u als vervolgstap een uitwerkingsplan, het "Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte" (KOOR) toegezegd. In dit plan moet u een keuze maken voor de kwaliteit van de uitvoering van het dagelijks onderhoud, voor de periode van 4 jaar.

Om u in de gelegenheid te stellen deze keuze verantwoord te kunnen maken hebben wij u tijdens de thema avond van 3 maart 2011 een overzicht van de verschillende keuzemogelijkheden aangereikt via de tool "menukaart". Een tool dat u in de gelegenheid stelt om op basis van visuele beelden, onderbouwd met financiële gevolgen, het door u gewenste kwaliteitsniveau kiezen.

Tijdens deze avond is ook aangegeven dat wij uw raad in september 2011 het KOOR 2012-2016 (zie bijlage 1) zouden aanbieden. Hierbij rekening houdende met het eerder genomen besluit tot bezuiniging op het dagelijks onderhoud bij de Meerjarenkeuzenota en rekening houdende met het Coalitieprogramma, de Toekomstvisie en mogelijk andere ontwikkelingen binnen onze gemeente.

In uw commissievergadering van oktober is vervolgens ons voorstel tot vaststelling van het KOOR 2012-2016 en de beschikbaarstelling van een krediet van € 70.000,-- voor de implementatie besproken en heeft u in uw hierop aansluitende raadsvergadering besloten dit agendapunt niet te behandelen.

Ondertussen heeft uw raad de begroting 2012 vastgesteld en hiermee ook de benodigde gelden voor de implementatie beschikbaar gesteld. Resteert nu nog dit voorstel waarin wij u vragen het door u gewenste kwaliteitsniveau voor de uitvoering van het dagelijks onderhoud voor een periode van 4 jaar vast te stellen

D. Toelichting

Bij de vaststelling van het BOOR heeft u de aangegeven dat de in het KOOR te onderscheiden gebiedstypen en de samenstelling van de beheergroepen moesten worden aangepast. Zoals al aangegeven tijdens genoemde thema avond zijn deze aanpassingen doorgevoerd. De belangrijkste aanpassingen betreffen het toevoegen van extra beheer categorieën, het toevoegen van de sportvoorzieningen en het toevoegen van de begraafplaatsen.

Uitgaande van het bestaande areaal en de rekening cijfers van 2009 leiden deze aanpassingen tot een bijstelling van de kosten voor het dagelijks onderhoud tot een bedrag van afgerond 6.1 miljoen. Een recent uitgevoerd schouwrapport heeft uitgewezen dat we hiermee een gemiddeld kwaliteitsniveau B behalen. Dit niveau is vastgesteld na uitvoering van een nulmeting door adviesbureau De Meent op basis van de door CROW gehanteerde beeldkwaliteiten.

Tussentijds evenwel zijn er, tussen 2009 en heden, verschillende beleidstukken en bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld die in meer of mindere mate van invloed zijn op het onderhoud en de omvang van de openbare ruimte. Vooral wordt hier bedoeld op de Meerjarenkeuzenota, het Coalitieprogramma en de Toekomstvisie. Voor het toepassen van de hierin genoemde uitgangspunten ten aanzien van het onderhoud aan de openbare ruimte zijn een drietal afzonderlijke doorberekeningen gemaakt die hieronder nader worden toegelicht. Ontwikkelingen zoals de revitalisering van het bedrijventerrein, Hoge Akkers en de Lage Heideweg zijn hierin niet opgenomen.

1. Toepassen Meerjarenkeuzenota.

Bij de vaststelling van de Meerjarenkeuzenota in 2010 is de besloten om € 375.000,-- te bezuinigen op het onderhoud aan de openbare ruimte. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2011 is besloten deze bezuiniging als volgt gefaseerd door te voeren:

Programmabegroting 2011	2011	2012	2013	2014
Onderhoud openbare ruimte:	€ 75.000,--	€ 175.000,--	€ 275.000,--	€ 375.000,--

Zoals aangegeven tijdens uw commissievergadering van oktober 2011 is de € 75.000,-- bezuiniging van 2011 inmiddels gerealiseerd. Wegens het nog ontbreken van een vastgesteld kwaliteitsniveau en een door

uw raad vastgesteld financieel beleidskader dat past bij deze keuze, is hieraan noodgedwongen invulling gegeven door vacatures als gevolg van natuurlijk verloop, tijdelijk niet in te vullen.

In de begroting 2012 en de meerjarenramingen staan vervolgens de over 2012 tot en met 2014 nog gefaseerd te realiseren extra bezuinigingen van € 300.000,-- om totaal op de vastgestelde € 375.000,-- uit te komen. Dit is op pagina 26 van deze begroting aangegeven op de volgende twee posten:

	2012	2013	2014
- Onderhoud wegen straten en pleinen, kwaliteit dagelijks onderhoud	€ 50.000,--	€ 100.000,--	€ 150.000,--
- groen algemeen kwaliteit dagelijks onderhoud	€ 50.000,--	€ 100.000,--	€ 150.000,--

In 2015 zijn vervolgens dezelfde bedragen opgenomen als in 2014 waarmee wordt aangegeven dat de totale bezuiniging van € 375.000,-- in 2014 is bereikt. Op dat moment wordt het onderhoud dus uitgevoerd voor een totaalbedrag van afgerond ruim 5.7 miljoen.

Om nu toch het huidige en ook voorgestelde kwaliteitsniveau (gemiddeld B) te kunnen handhaven moet er dus gezocht worden naar mogelijkheden om het bedrag van afgerond 6.1 miljoen neerwaarts bij te stellen. De volgende mogelijkheden dienen zich dan aan:

- op onderdelen van het beheer die minder bijdragen aan het kwaliteitsbeeld te bezuinigen en te investeren in onderhoud van beeldbepalende elementen die het kwaliteitsbeeld sterk beïnvloeden. Bijvoorbeeld door minder maaien van bermen en gazon, vaker onderhoud rond zitbanken;
- verlaging kwaliteitsniveau/onderhouds intensiteit bij "minder belangrijke" aandachtsgebieden, zoals bijvoorbeeld het onderhoud van niet-waterafvoerende sloten;
- sterke aandacht aan beeldbepalende onderdelen en derhalve minder aandacht aan secundaire onderdelen in de omgeving;
- aanpassing van het areaal in de zin van bijvoorbeeld minder arbeidsintensief groen;
- overdragen van taken aan belanghebbende partijen/gebruikers zoals bijvoorbeeld de winkeliersvereniging voor het centrum, de ondernemers voor de revitalisering van het bedrijventerrein, gebruikers/vrijwilligers van de begraafplaats of de hengelsportvereniging voor het onderhoud aan de hengelvijvers;
- overdragen van taken aan buurt-/wijk comités;
- verhoging van bijdragen belanghebbenden.
- anders aanbesteden/uitbesteden van werkzaamheden;
- verder zoeken naar mogelijkheden tot efficiencyverbetering.

Bij de uitwerking van het KOOR zal duidelijk worden hoe groot de effecten van deze verschillende bezuinigingsmogelijkheden zijn. Gezien de omvang van de mogelijkheden veronderstellen wij dat de eerdergenoemde opgelegde taakstellende bezuinigingsopdracht van de Meerjarenkeuzenota gehaald kan worden. Dit betekent dus dat het huidige kwaliteitsniveau (gemiddeld B) gehandhaafd blijft en dat de totale kosten hiervoor gefaseerd worden afgebouwd tot ruim 5.7 miljoen in 2014.

2. Toepassen Coalitieprogramma.

Voor wat het Coalitieprogramma betreft zijn de volgende, meest in het oog springende, bepalingen van invloed op de kwaliteit van het dagelijks onderhoud op de korte en middellange termijn:

1. Er moeten leefbare wijken ontstaan met aandacht voor ruimte, groen en natuur;
2. De kwaliteit van het buitengebied moet worden behouden en bevorderd ten gunste van het toerisme, landschapsbeheer en de agrarische sector;
3. De natuur verdient nadrukkelijke bescherming;
4. Rondom de Dommel zullen recreatieve natuurparken worden ontwikkeld;
5. Parkeer- en bewegwijzering moeten op orde worden gebracht;
6. Valkenswaard moet schoner worden;
7. Bedrijventerreinen, winkelgebieden en de infrastructuur moeten kwalitatief worden verbeterd om een goed ondernemersklimaat te scheppen;
8. Het kernwinkelgebied moet kwalitatief aantrekkelijk worden gemaakt om leegstand van winkels in het centrum tegen te gaan;
9. Er moet een quickteam komen om klachten/kleine reparaties snel op te lossen.

Het concreet toepassen van deze bepalingen betekent dat er geïnvesteerd moet worden op de volgende onderdelen:

1. Het onderhoud van de woongebieden door:
 - Speelvoorzieningen op A kwaliteit te beheren;
 - Straatreiniging, afvalbakken en zwerfvuil op A kwaliteit te beheren;
 - Verkeersmaatregelen, straatmeubilair, bebording en masten op A kwaliteit te beheren.
2. De kwaliteit van het buitengebied ten gunste van het toerisme en agrarische sector door:
 - Verkeersmaatregelen, straatmeubilair, bebording en masten op A te beheren;
 - Onderhoud verhardingen op A te beheren (toegankelijkheid agrarische bedrijven en toeristische paden);
 - Straatreiniging, afvalbakken en zwerfvuil op A kwaliteit te beheren;
3. De natuur:
 - Onderhoud van natuur- en landschappelijke beplanting (blijvend) waarborgen op B kwaliteit.
4. Rondom de Dommel zullen recreatieve natuurparken worden ontwikkeld;

- Zie punt 2.
5. Parkeer en bewegwijzering;
 - Verkeersmaatregelen, straatmeubilair, bebording en masten op A beheren in het centrum, de industriegebieden en buitengebieden. Op B beheren in de woongebieden (nu sober).
 6. Valkenswaard moet schoner worden;
 - Straatreiniging, afvalbakken en zwerfvuil op A kwaliteit beheren in centrumgebied en buitengebied (straatreiniging woonwijken kan deels meeliften).
 7. Bedrijventerreinen, winkelgebieden en de infrastructuur om een goed ondernemersklimaat te scheppen:
 - Verkeersmaatregelen, straatmeubilair, bebording en masten op A beheren in het centrum en de industriegebieden (zie ook punt 5).
 - Openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en schakelkasten centrumgebieden op A beheren.
 8. Het kernwinkelgebied;
 - Groen en beplanting van de centrumgebieden op A beheren.
 9. Een quickteam om kleine reparaties snel uit te voeren;

Bovengenoemde investeringen in de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte van Valkenswaard zijn financieel vertaald in de menukaart “KOOR Coalitieprogramma 2012-2016” (zie bijlage 2). Hieruit blijkt dat het toepassen van de bepalingen uit het Coalitieprogramma leidt tot een toename van de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten met afgerond € 400.000,-. In zijn totaliteit komen de onderhoudskosten hiermee op een bedrag van afgerond € 6.5 miljoen. In de meerjarenramingen is hierin niet voorzien en deze toename staat ook haaks op de bezuinigingsopdracht van de Meerjarenkeuzenota.

Verdergaande bezuinigingsmogelijkheden als bovengenoemd worden door ons echter zeker niet haalbaar geacht. Dit betekent dat het toepassen van de bepalingen uit het Coalitieprogramma, voor wat betreft de uitvoering van het onderhoud aan de openbare ruimte, voorsnog niet mogelijk tenzij via een nieuwe integrale afweging elders taken worden aangepast of zelfs geschrapt.

3. Toepassen Toekomstvisie.

Zoals boven aangegeven moet bij de vaststelling van het KOOR ook rekening gehouden worden met de bepalingen uit de Toekomstvisie. In deze Toekomstvisie wordt voor onze gemeente een ontwikkeling voorzien die wordt omschreven in het zogenaamde scenario C (sub regionaal centrumdorp) aangevuld met aspecten van scenario A (Eindhoven Brainport), voor zover die scenario C versterken. Daarbij wordt nog aangegeven dat om deze ambitie te verwezenlijken voldaan moet worden aan drie belangrijke voorwaarden:

1. Investeren in woonmilieus voor de groep mensen van 25 tot 35 jaar die in Valkenswaard een toekomst willen opbouwen. Dit betekent meer grondgebonden woningen voor gezinnen in allerlei prijsklassen;
2. Investeren in mobiliteit door de aanleg van een nieuwe N69, een HOV-verbinding en fietsroutes. Hiermee wordt Valkenswaard in alle windrichtingen goed ontsloten naar economisch belangrijke centra en wordt Valkenswaard goed bereikbaar voor toeristen en recreanten;
3. Investeren in voorzieningen als centrumfuncties, sport, cultuur en welzijn. Hiermee wordt een aantrekkelijk woon- en recreatieniveau gecreëerd voor de eigen bevolking en bezoekers.

Van de diverse in deze Toekomstvisie opgenomen bepalingen zijn vooral de volgende zaken direct van invloed op de kwaliteit van het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte, op de korte en middellange termijn:

- Recreatie en toerisme vormen een speerpunt. Het buitengebied is als groene ruimte een belangrijke waarde van de gemeente;
- Doorontwikkeling van sportpark den Dries en het Eurocircuit
- Valkenswaard zou een trekker kunnen gebruiken in het kader van recreatie en toerisme;
- Goede fietsverbindingen voor de kennis werkers die graag hun hoofd "leeg fietsen" en voor recreatie en toerisme;
- Bevorderen van mobiliteit en parkeer voorzieningen in het centrum en bij de grote voorzieningen;
- Ontwikkeling Valkenswaard Zuid;
- Versterken van het centrum, vooral het horeca- en winkelgebied om bezoekers te trekken;
- Bevorderen van een aantrekkelijke woonomgeving, vooral voor het midden- en hoger segment.

Deze bepalingen leiden uiteraard tot extra investeringen in de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, die berekend zijn in de menukaart "KOOR Toekomstvisie 2012-2016" (zie hiervoor bijlage 3). Hieruit blijkt dat door het toepassen van de bepalingen uit de Toekomstvisie, de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten uitkomen op een bedrag van afgerond € 7.2 miljoen. Het spreekt voor zich dat, zoals ook al aangegeven bij het Coalitieprogramma, hiervoor eveneens geen middelen beschikbaar zijn.

Vervolg.

Gezien bovenstaande stellen wij uw raad voor het huidige kwaliteitsniveau (gemiddeld B) vast te stellen als gewenst kwaliteitsniveau voor het onderhoud van onze openbare ruimte.

Na uw vaststelling kunnen wij kijken hoe wij invulling kunnen geven aan onze bezuinigingsopdracht en kunnen wij de organisatorische consequenties van uw keuze uitvoeren. Hierbij moet u bijvoorbeeld denken aan het invoeren van de nieuwe manier van werken met beeldkwaliteit en schouwen. Het hiertoe ontwikkelen en opstellen van beeldbestekken, formulieren, rapportage modellen et cetera en uiteraard ook het "vertalen" van de door u gekozen beeldkwaliteit in de beheerprogramma's.

F. Oplossingen

n.v.t.

G. Argumentatie

Zie boven.

H. Monitoring en evaluatie

- Uitwerken bezuinigings-/efficiency mogelijkheden;
- Werkwijze doorvoeren in organisatie.

I. Tijdpad

2012-2016.

J. Financiële gevolgen

Gefaseerd bezuinigen op het onderhoud van de openbare ruimte tot olopend € 375.000,- in 2014.

K. Communicatie

n.v.t.

Bijlage(n)

- Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte 2012-2016.
- Menukaart KOOR Coalitieprogramma 2012-2016
- Menukaart KOOR Toekomstvisie 2012-2016;

Ter inzage liggende stukken

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard,
secretaris,

burgemeester

drs. R.F.W. van Eijck.

drs. A.B.A.M. Ederveen.